

men van het besluit van uitgaan dat hij zelf de beschikking had over het volledige (inlijvings)dossier nu er, zoals de gemachtigde van de minister ter zitting heeft toegelicht, op dat moment geen aanwijzingen waren dat dit dossier niet volledig was. De minister had het verzoek daarom niet hoeven doorsturen naar de Hoge Raad van Adel.

3. In de hier gepubliceerde uitspraak lijkt het te gaan om een andere casus, hoewel appellant aanvoert dat de stelling dat het orgaan waar het Wob-verzoek naar toe is gezonden over meer informatie beschikt, niet relevant is. Dat is volgens de jurisprudentie zoals hier geschetst wel het geval. Ook het Wob-verzoek wordt in het kader gesteld van de besluitvorming door het bestuursorgaan waar het verzoek naar is doorgezonden. Er wordt immers gevraagd naar milieu-informatie met betrekking tot de melk-rundveehouderij met mestvergistingsinstallatie waarvoor bij besluit van 12 oktober 2006 door het college van B&W van Coevorden een vergunning is verleend.

4. Doorzending van een Wob-verzoek naar een ander bestuursorgaan door een bestuursorgaan terwijl dat zelf beschikt over de gevraagde informatie levert, aldus de Afdeling in de hier gepubliceerde uitspraak, een impliciete weigering op. De vraag is vervolgens een impliciete weigering van wat? Gaat het hier om een weigering de onder het bestuursorgaan wel berustende informatie te verstrekken. Volgens de Afdeling had het betrokken bestuursorgaan naar aanleiding van het bezwaar tegen de doorzending moeten nagaan of het terecht het verzoek naar het andere bestuursorgaan heeft doorgezonden, maar die handeling wordt gezien als een procesbeslissing en niet als besluit in de zin van art. 1:3 Awb. Hierbij zou van belang kunnen zijn dat het gaat om documenten die zijn opgesteld of ondertekend door een ambtenaar van het bestuursorgaan zelf en dat is gehandeld in mandaat van het andere bestuursorgaan. Ter zitting bij de Afdeling is het geschil beperkt tot een gespreksverslag en een controlerapport. Het lijkt dan niet nodig dat een Wob-verzoek daarover naar een ander bestuursorgaan ter behandeling wordt doorgezonden en niet voor zo ver nog nodig de informatie bij het andere bestuursorgaan wordt opgevraagd. Doorzenden leidt dan maar tot onnodig uitstel van een inhoudelijke beslissing op het Wob-verzoek en mogelijk tot een fictieve weigering. Maar in eerdere stadia kan de omvang van het Wob-verzoek ruimer zijn geweest (zie ook hiervoor onder punt 3). Eerlijk gezegd blijft het gissen, nu de uitspraak uitblinkt in haar beknoptheid.
P.J. Stolk

AB 2017/322

AFDELING BESTUURSRECHTSpraak VAN DE RAAD VAN STATE

5 juli 2017, nr. 201608229/1/A2

(Mr. N. Verheij)

m.nt. M.K.G. Tjepkema

ECLI:NL:RVS:2017:1787

Nadeelcompensatie bij evenementen. Behoort schade in de vorm van overlast door de verlening van een vergunning voor een ééndaags evenement tot het normaal maatschappelijk risico?

Er is geen grond voor het oordeel dat het verlenen van de vergunningen van 23 april 2015 ten behoeve van het evenement niet in de lijn der verwachtingen lag. Het evenement wordt sinds 2005 jaarlijks op het recreatieterrein georganiseerd. De burgemeester heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de door verzoeker gestelde schade onder het normaal maatschappelijk risico valt. In dit verband is van belang dat de overlast, gezien de beperkte duur van het jaarlijkse evenement, een tijdelijk karakter had en dat aan de door de burgemeester verleende vergunningen extra voorschriften en maatregelen zijn verbonden om de overlast te beperken. Daarnaast vinden controles plaats op de naleving van deze voorschriften en maatregelen en worden er ieder jaar evaluatiebijeenkomsten georganiseerd. De bevindingen daarvan worden gebruikt om bij het daarop volgende evenement voor zover nodig nieuwe of extra maatregelen te treffen. De aard van de schade, tijdelijke aantasting van het woongenot gedurende één dag per jaar en de gestelde omvang van de schade, geven evenmin aanleiding tot het oordeel dat de schade niet binnen het normaal maatschappelijk risico valt. Ook indien zou moeten worden aangenomen dat verzoeker door de ligging van zijn woning en de looproute van en naar het festivalterrein over de Panhuisweg, meer overlast ondervindt dan andere omwonenden van het recreatieterrein, dan laat dat onverlet dat in het beoogde van verzoeker geen grond is te vinden voor het oordeel dat hij, als gevolg van de vergunningen, zodanig zwaar is getroffen, dat het daaruit voortvloeiende nadeel redelijkerwijs niet voor zijn rekening mag worden gelaten.

Verzoeker,
en
De burgemeester.

Procesverloop

Bij besluit van 13 augustus 2015 heeft de burgemeester het verzoek om nadeelcompensatie van verzoeker afgewezen.

Bij besluit van 15 februari 2015 heeft de burgemeester het door verzoeker daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 20 september 2016 heeft de rechtbank het door verzoeker daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard, het besluit van 15 februari 2015 vernietigd en bepaald dat de burgemeester aan verzoeker € 400 aan nadeelcompensatie betaalt. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Tegen deze uitspraak heeft de burgemeester hoger beroep ingesteld.

verzoeker heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 15 mei 2017, waar de burgemeester, vertegenwoordigd door mr. E. Muskens, en verzoeker, vertegenwoordigd door mr. M.J. Smaling, zijn verschenen.

Overwegingen

Inleiding

1. verzoeker woont aan de locatie te Wijchen, vlakbij het recreatieterrein de Berendonck. Sinds 2005 wordt op één zaterdag in de maand mei op dat recreatieterrein het dans- en muziek-evenement Emporium (hierna: het evenement) georganiseerd door Matrixx. De burgemeester heeft aan Matrixx bij besluiten van 23 april 2015 een evenementenvergunning en een ontheffing van de geluidnormen verleend voor het houden van het evenement op 30 mei van 12.00 tot 24.00 uur.

2. Verzoeker heeft verzocht om nadeelcompensatie voor de overlast als gevolg van het in 2015 gehouden evenement.

3. De burgemeester heeft aan de afwijzing van het verzoek om nadeelcompensatie ten grondslag gelegd dat het door verzoeker onderzonden nadeel door het evenement tot het normaal maatschappelijk risico behoort en dat de overlast is beperkt door het stellen van voorwaarden aan de vergunning en het treffen van extra maatregelen.

Uitspraak van de rechtbank

4. De rechtbank heeft overwogen dat verzoeker onevenredig in zijn belang wordt getroffen, omdat hij als enige met overlast als gevolg van het evenement wordt geconfronteerd. Op de Graafseweg stoppen 128 bussen met bezoekers van het evenement. Vervolgens lopen de bezoek-

kers via de Panhuisweg naar het recreatieterrein en veroorzaken aanzienlijke overlast. Het door verzoeker voorgestelde bedrag van € 400 aan nadeelcompensatie komt de rechtbank billijk voor.

Betoog in hoger beroep

5. De burgemeester betoogt in hoger beroep dat de rechtbank aldus heeft miskend dat het in 2015 gehouden evenement een normale maatschappelijke ontwikkeling is. De overlast van het evenement heeft een tijdelijk karakter en een beperkte duur. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld lopen de meeste bezoekers niet over de Panhuisweg, maar via een andere route, die langs meer dan 30 woningen leidt. Daarmee is verzoeker niet de enige die wordt geconfronteerd met overlast van lopende bezoekers van het evenement. Bovendien heeft de rechtbank ten onrechte de burens van verzoeker buiten beschouwing gelaten. Ook heeft de rechtbank onvoldoende rekening gehouden met maatregelen die de vergunninghouder in overleg met de gemeente heeft getroffen om de overlast te beperken. Tot slot heeft de rechtbank geen enkele onderbouwing gegeven van het toegekende bedrag van € 400.

Oordeel in hoger beroep

6. Bij een verzoek om nadeelcompensatie kan alleen aanspraak worden gemaakt op vergoeding van schade die uitstijgt boven de financiële nadelen die behoren tot het normale maatschappelijke risico dat iedere burger behoort te dragen. Hoe groot het normale maatschappelijke risico is, dient te worden bepaald met inachtneming van de omstandigheden van het geval. Daarbij is onder meer van belang of de overheids-handeling als een normale maatschappelijke ontwikkeling kan worden beschouwd waarmee de benadeelde rekening had kunnen houden in de zin dat de ontwikkeling in de lijn der verwachtingen lag, ook al bestond geen concreet zicht op de omvang waarin, de plaats waar en het moment waarop de ontwikkeling zich zou voordoen. Verder zijn onder meer de aard en de duur van de overheids-handeling en de aard en de omvang van de toegebrachte schade van belang.

6.1. Er is geen grond voor het oordeel dat het verlenen van de vergunningen van 23 april 2015 ten behoeve van het evenement niet in de lijn der verwachtingen lag. Het evenement wordt sinds 2005 jaarlijks op het recreatieterrein georganiseerd. De burgemeester heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de door verzoeker gestelde schade onder het normaal maatschappelijk risico valt. In dit verband is van belang dat de overlast, gezien de beperkte duur van het jaarlijkse evenement, een tijdelijk karakter had en dat aan de

door de burgemeester verleende vergunningen extra voorschriften en maatregelen zijn verbonden om de overlast te beperken. Daarnaast vinden controles plaats op de naleving van deze voorschriften en maatregelen en worden er ieder jaar evaluatiebijeenkomsten georganiseerd. De bevindingen daarvan worden gebruikt om bij het daarop volgende evenement voor zover nodig nieuwe of extra maatregelen te treffen. De aard van de schade, tijdelijke aantasting van het woon- en/of gedurende één dag per jaar en de gestelde omvang van de schade, geven evenmin aanleiding tot het oordeel dat de schade niet binnen het normaal maatschappelijk risico valt. Ook indien zou moeten worden aangenomen dat verzoeker door de ligging van zijn woning en de looproute van en naar het festivalterrein over de Panhuisweg, meer overlast ondervindt dan andere omwonenden van het recreatieterrein, dan laat dat onverlet dat in het betoog van verzoeker geen grond is te vinden voor het oordeel dat hij, als gevolg van de vergunningen, zodanig zwaar is getroffen, dat het daaruit voortvloeiende nadeel redelijkerwijs niet voor zijn rekening mag worden gelaten.

7. Het hoger beroep van de burgemeester is gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende wat de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep van verzoeker tegen het besluit van 15 februari 2015 ongegrond verklaren.

8. Voor een proceskostenveroordeling in hoger beroep bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 20 september 2016 in 16/1917;
- III. verklaart het bij de rechtbank ingestelde beroep ongegrond.

Noot

1. In Nederland zijn grote festivals en evenementen steeds meer in trek. Met name vanaf 2012 is sprake van een sterke groei van evenementen. Waren dat er in 2012 nog 708, in 2016 stond de teller op 938, die door 23,3 miljoen Nederlanders werden bezocht (*de Volkskrant*, 23 juli 2017). Die groei past bij de behoefte van steeds meer Nederlanders aan 'ervaringen' in plaats van de consumptie van goederen. Hoewel deze groei in de evenementenbranche alom wordt toegejuicht, leidt zij ook tot kanttekeningen. Zo stond in hetzelfde *Volkskrant*-bericht dat in Rotterdam geen vergunningen

meer worden afgegeven en dat in Amsterdam de geluidsnormen voor evenementen zijn aangescherpt. Of de 'festivalisering' in Nederland nu haar grenzen heeft bereikt of niet, feit is dat de botsing tussen de belangen van festivalgangers en -organisatoren enerzijds en die van omwonenden anderzijds regelmatig voorwerp is van bestuursrechtelijke procedures. Nog recentelijk strandde een evenementenvergunning die het college van B&W van Leeuwarden had verleend aan de Stichting Psyfi in rechte (Rb. Noord-Nederland 14 juli 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:2577), waarop de organisatoren van het festival te kennen gaven naar alternatieve locaties om te zien, moe van de voortdurende vergunningprocedures (*Friesch Dagblad*, 15 juli 2017). Ook de Afdeling moet zich regelmatig buigen over de regeling van evenementen in bestemmingsplannen, waarover zij de staf breekt wanneer het bestemmingsplan de voorwaarden waaronder evenementen kunnen plaatsvinden niet specifiek genoeg regelt (zie bijvoorbeeld ABRvS 14 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1593 en ABRvS 29 februari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV7286). Ook tegen evenementenvergunningen worden geregeld procedures aangespannen, door de vergunninghouder zelf (ABRvS 1 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2028) of door omwonenden c.q. ondernemers in de omgeving (ABRvS 11 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1250).

2. Veel minder vaak komt het voor dat een omwonende de nadeelcompensatieroute bewandelt en de rechtmatigheid van het schadeveroorzakende besluit dus niet bestrijdt. De onderhavige uitspraak is zo'n zaak. De schadeveroorzakende besluiten betreffen een evenementenvergunning en een ontheffing van de geluidsnormen die de burgemeester van Wijchen heeft verleend aan Matrixx, de organisator van het eendaagse *dance event* Emporium. Uit de uitspraak wordt niet duidelijk wat voor schade de omwonende precies claimt, maar voor de hand ligt dat het gaat om schade door tijdelijke derving van woon- en/of woongedrag. De uitkomst van de uitspraak, te weten dat de gestelde schade tot het normaal maatschappelijk risico moet worden gerekend, verbaast niet, maar de andersluidende rechtbankuitspraak laat zien dat de toepassing van de relevante criteria voor nadeelcompensatie kennelijk niet zo klip en klaar is.

3. De schade die de omwonende stelt te ondervinden wordt veroorzaakt door geluidsoverlast door bezoekers, die nabij zijn woning uitstappen en in grote drommen (naar verluidt zijn er 128 bussen met bezoekers) over de smalle weg voor zijn woning richting het festivalterrein lopen. Ook het transport van festivalapparatuur voorafgaand aan en na afloop van het festival zorgt volgens eis tot overlast; bovendien is zijn woning ten gevolge van afzettingen tussen 22:00 uur en 03:00 uur onbereikbaar. De burgemeester

onderkent deze overlast en heeft aan de vergunning voorschriften verbonden om de veiligheid en nachtrust van omwonenden te waarborgen, terwijl op de wandelroutes richting het terrein voorts lichtmasten, extra vuilnisbakken en toiletvoorzieningen zijn geplaatst en er voor surveillance is gezorgd. Het is eiser, die sinds 2005 jaarlijks met de gevolgen van het evenement te maken heeft, allemaal niet genoeg en hij dient een aanvraag om nadeelcompensatie in bij verweerder. Deze stelt zich op het standpunt dat de tijdelijke overlast tot het normaal maatschappelijk risico moet worden gerekend.

4. De rechtsvraag waarover de Afdeling zich in deze zaak diende te buigen is eenvoudig: kan de tijdelijke schade door gederfd woongenot die een omwonende lijdt door de verlening van een vergunning voor een eendaags evenement als 'onevenredig' worden aangemerkt? De uitspraak in eerste aanleg van de Rechtbank Gelderland (20 september 2016, ECLI:NL:RBGEL:2016:5059, niet gepubliceerd) laat zien dat ook het antwoord op een eenvoudige rechtsvraag als deze nog voer voor discussie kan zijn. Op basis van een dubieuze invulling van het criterium van de 'speciale last' veroordeelde de rechtbank de burgemeester tot betaling van € 400 aan nadeelcompensatie. Hoewel het financiële belang dus niet groot is, is het begrijpelijk dat de burgemeester in hoger beroep is gegaan. Er is allereerst een principiële belang bij de vraag of op bestuursorganen voortaan de plicht rust om een compensatie te betalen, ook wanneer een evenement slechts een dag duurt. Dat is voor hen geen wenkend perspectief. Bovendien kan uit de rechtbankuitspraak niet worden opgemaakt onder welke voorwaarden een dergelijk recht zou bestaan. Niet alleen is de rechtbank niet ingegaan op de vraag of de positie van de omwonende naast speciaal ook abnormaal is, ook de invulling van de speciale last zelf roept vragen op.

5. De rechtbank blijkt de specialiteit van de last te hebben afgeleid uit de stelling van eiser dat hij als 'enige omwonende' met de overlast wordt geconfronteerd: zijn buurman woont er feitelijk niet en zijn buurvrouw (tevens zijn dochter) bezoekt het evenement zelf. Het is de vraag of dit soort feitelijke omstandigheden een rol zouden mogen spelen bij de bepaling van de specialiteit van de last. Op die manier wordt het voor gelaeederden immers wel heel makkelijk om te betogen dat er met hen iets bijzonders aan de hand is. Omgekeerd zou het bestuursorgaan kunnen aanvoeren dat iemand niet zwaar wordt getroffen omdat zijn woning, net als die van andere omwonenden, uitstekend is geïsoleerd. Het is niet aantrekkelijk om bestuursrechtelijke procedures over dit soort toevallige eigenschappen te voeren. Een alternatieve interpretatie, die de Afdeling soms

ook bezigt, is dat een last niet speciaal is wanneer de positie van de getroffen vergelijkbaar is met die van anderen die ook *kunnen* worden getroffen door dezelfde schade (zie bijv. ABRvS 28 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1976, AB 2015/282, m.nt. M.K.G. Tjepkema). Daarvan is het nadeel echter dat het voor een benadeelde erg moeilijk wordt om te bewijzen dat hij 'speciaal' getroffen wordt: hij zal immers vaak behoren tot de kring van personen die *mogelijk* overlast ondervindt door een bepaald besluit. Ik denk dat feitelijke omstandigheden wel degelijk een rol zouden moeten kunnen spelen, maar dan alleen die omstandigheden waardoor de benadeelde zich objectief – en dus niet door toevallige, subjectieve omstandigheden – van anderen onderscheidt. Een bijzonder ongunstige geografische ligging van een woning, waarin deze zich van andere omwonenden onderscheidt, behoort mijns inziens tot zulke objectieve omstandigheden (vgl. M.K.G. Tjepkema, *Nadeelcompensatie op basis van het égalitébeginsel* (diss. Leiden), Kluwer, 2010, p. 378–379). De vraag of voor de bepaling van de specialiteit van de last binnen een groep omwonenden vervolgens nader onderscheid kan worden gemaakt door subjectieve omstandigheden als de vraag of men er al dan niet *feitelijk* woont, zou ik, anders dan de rechtbank, negatief willen beantwoorden. Ik zou mij daarom kunnen vinden in de conclusie dat de last van de aanvrager in casu speciaal is, net als die van de eigenaren van andere woningen die in buurt van het festival liggen en grote overlast ondervinden. Een recht op nadeelcompensatie is daarmee niet gegeven, want daarvoor zal de last ook abnormaal moeten zijn. Daaraan heeft de rechtbank ten onrechte geen overwegingen gewijd, welke omissie in hoger beroep wordt hersteld. Opvallend is overigens ook nog dat de rechtbank, zelf in de zaak voorzien, is meegegaan in het betoog van eiser dat een vergoeding van € 400 'billijk' is, zonder enig inzicht te bieden in de wijze waarop tot dit bedrag is gekomen. Schade in de vorm van gederfd woongenot wordt in de regel getaxeerd aan de hand van de zogenoemde huurwaardemethode. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt tussen de getaxeerde huurwaarde van de onroerende zaak zonder en met inachtneming van de hinder (ABRvS 6 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1821; ABRvS 20 september 2006, ECLI:NL:RVS:2006:AY8507). Het is onduidelijk of eiser zijn schadeclaim op deze methode heeft gebaseerd, maar van de rechtbank had mogen worden verwacht dat zij verweerder niet veroordeelt tot betaling van een schadebedrag waarvan onduidelijk is hoe de hoogte daarvan is bepaald.

6. In hoger beroep laat de Afdeling in het midden of de rechtbank van een juiste interpretatie van de speciale last is uitgegaan en spitst zij zich toe op

het normaal maatschappelijk risico. Zij komt tot de begrijpelijke conclusie dat de gestelde schade dit risico niet overstijgt. Daarbij spelen verschillende overwegingen een rol: de 'lijn der verwachtingen' (het evenement vond sinds 2005 elk jaar plaats), de ernst van de schade (de overlast duurde één dag per jaar) en de aard van de schade (tijdelijke aantasting van woongenot gedurende een dag per jaar). Op deze overwegingen valt weinig af te dingen. Het is minder goed in te zien waarom bij de toets aan het normaal maatschappelijk risico ook kan meewegen dat aan de vergunningen extra voorschriften zijn verbonden, dat op de naleving daarvan wordt toegezien en dat evaluatiebijeenkomsten worden gehouden (zie eerder in die zin ABRvS 23 december 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3986). Vanzelfsprekend is er wel een relatie tussen de behartiging van de belangen van omwonenden in het voor- en natraject en de schade van omwonenden, nu dit soort maatregelen beogen overlast zoveel mogelijk te beperken. De mate waarin een bestuursorgaan de verlening van een vergunning gepaard laat gaan met overlastbeperkende maatregelen is dan ook van groot belang bij de vraag naar de rechtmatigheid van de vergunning zelf (zie bijvoorbeeld Rb. Utrecht 23 juli 2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BN2204). Waar het bij de toets aan het normaal maatschappelijk risico echter op aankomt, is niet de houding van het bestuursorgaan in het voor- en natraject, maar op de feitelijk onderzonden overlast. Ook wanneer de aan een vergunning verbonden voorwaarden — ten aanzien van te produceren geluid, licht of andere factoren — nauwkeurig worden nageleefd, is denkbaar dat er in concreto dusdanige overlast bestaat, dat deze het normaal maatschappelijk risico overstijgt: denk aan het hierna te noemen voorbeeld dat een evenement, dat binnen de toelaatbare geluids- en andere grenzen blijft, toch tot substantiële, langdurende overlast leidt. De suggestie dat bestuursorganen die goed overleggen en de nodige schadebeperkende maatregelen nemen ook een hoger normaal maatschappelijk risico kunnen tegenwerpen, gaat mij in algemene zin dan ook te ver.

7. Dat overlast van een evenement gedurende één dag per jaar tot het normaal maatschappelijk risico behoort, verbaast niet. Interessant is wel de vraag waar de grens ligt. Evenementen zijn altijd tijdelijk, de aard van de schade (gederfd woongenot) levert in de visie van de Afdeling in casu evenmin een krachtig argument voor compensatie op, en bij herhaaldelijk terugkerende evenementen werkt de lijn der verwachtingen slechts in het nadeel van omwonenden, terwijl dit ook in hun voordeel zou kunnen worden uitgelegd: moeten omwonenden de overlast in de vorm van een aantasting van hun woongenot, hun nachtrust en een inbreuk op hun gezinsleven dan maar jaar in, jaar uit dulden? Voor

zover het gaat om eendaagse evenementen zal die vraag in de regel bevestigend moeten worden beantwoord. Ook wanneer een evenement enige tijd langer duurt, moet in een evenementenrijk land als Nederland van omwonenden de nodige inschikkelijkheid worden verwacht, nu 'het gedurende enkele dagen 's middags en 's avonds ervaren van geluidsoverlast als gevolg van het evenement behoort tot het normale ondernemersrisico' (ABRvS 11 mei 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1250). Maar waar ligt de grens? De schaarse nadeelcompensatiejurisprudentie over evenementen geeft wel enige aanknopingspunten, in aanvulling op de gezichtspunten die de Afdeling in deze uitspraak in deze zaak noemt. Zo blijkt uit ABRvS 23 december 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3986, die ging over tijdelijke overlast door een kermis, ook de afstand tot het evenement een rol te kunnen spelen: in casu ging het om een omwonende die op 'niet ongebruikelijk korte' afstand woonde tot de kermis. Wellicht kan ook inspiratie worden ontleend uit de bestuursrechtelijke jurisprudentie over evenementen, waaruit blijkt dat verschillende factoren van belang zijn in verband met de vraag naar de overlast die nog 'aanvaardbaar' is, waaronder met name de aard, duur, frequentie en eindtijd van het evenement (zie bijv. ABRvS 23 januari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BY9204). De Afdeling staat soms forse aantallen evenementen op een locatie toe, zelfs als die gepaard gaan met aanzienlijke geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde gevel. Te wijzen valt op ABRvS 13 juli 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1976, waarin de Afdeling geen streep haalde door een bestemmingsplan dat zes evenementen met versterkte muziek per jaar mogelijk maakte, met een maximale totale duur van achttien dagen. In deze jurisprudentie zijn de voorwaarden waaronder een recht op nadeelcompensatie kan bestaan niet aan de orde, maar een relatie valt daarmee wel te leggen. Ik acht verdedigbaar dat voor de vraag naar de grenzen van het normaal maatschappelijk risico een sterke indicatie, doch niet zonder meer een bepalende maatstaf kan worden gevonden in het antwoord op de vraag welke overlast het besluit (bestemmingsplan, vergunning enz.) zelf — eventueel nadat de bestuursrechter daarover heeft geoordeeld — op 'aanvaardbare' wijze mag veroorzaken. Een 'aanvaardbare' overlast betekent echter niet zonder meer een 'tot het normaal maatschappelijk risico behorende' schade ten gevolge van die overlast. In dat verband is een uitspraak van de Rb. Utrecht (23 juli 2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BN2204) het vermelden waard. Hierin verzocht een omwonende van De Parade de rechtbank als voorlopige voorziening te treffen dat de duur van dit meerdaagse evenement zou moeten worden bekort tot tien dagen

in plaats van de vergunde zeventien dagen. Waar deze omwonende jaarlijkse overlast gedurende tien dagen nog als 'enigszins acceptabel' zag, was zijns inziens met de toegenomen duur van het evenement niet langer sprake van een evenredige belasting voor direct omwonenden. De voorziening werd afgewezen, nu verweerder tal van maatregelen had genomen om met de belangen van omwonenden rekening te houden. In een overweging ten overvloede stelde de voorzieningenrechter wel dat vergunningverlening op de betreffende locatie voor een langere periode dan zeventien speeldagen 'alleen mogelijk is met aanvullende maatregelen die de (geluids)overlast voor direct omwonenden substantieel beperken en/of door het – desgevraagd – aanbieden van (financiële) nadeelcompensatie aan die omwonenden die van De Parade onevenredig nadeel ondervinden'. Wellicht dat deze oplossing – het treffen van een financiële voorziening voor de tijdelijke derving van woongenot die ondanks overlastbeperkende maatregelen nog resteert – voor dit soort grootschalige en langer durende evenementen een oplossing kan bieden. Een algemene wettelijke basis om deze schade af te wentelen op de partij die van de besluitvorming profiteert, in casu de organisator, is er nog steeds niet, hoewel daar wel voor is gepleit (J.B. van Doorn, 'Naar een (Awb-)regeling voor afwenteling van nadeelcompensatie?', *O&A* 2013/87).
M.K.G. Tjepkema

AB 2017/323

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

7 juni 2017, nr. 201606557/1/V6
(Mrs. M.G.J. Parkins-de Vin, H.G. Sevenster, E. Steendijk)
m.nt. R. Ortle

Art. 4:6 Awb; art. 2 lid 1 WAV

ECLI:NL:RVS:2017:1507

Of het EU-recht verplicht tot heroverweging dient nu ook volgens de Afdeling niet uitsluitend beantwoord te worden middels de vier 'voorwaarden' uit het Kühne & Heitz-arrest.

Appellante betoogt verder dat de rechtbank heeft miskend dat de minister, gegeven het arrest Byankov, verplicht is om op grond van het arrest bedrijf A en op grond van de Unierechtelijke beginselen van loyale samenwerking, gelijkheid en doeltreffendheid, het boetebesluit te herzien. Immers, indien een onverenigbaarverklaring van de boete-

bepaling van de Wav wegens strijd met Unierecht niet kan leiden tot herziening van het boetebesluit, wordt uitoefening van haar rechten die aan dat Unierecht zijn ontleend, onmogelijk of uiterst moeilijk gemaakt, aldus appellante. Het wordt haar, volgens appellante, dan onmogelijk gemaakt om naar nationaal recht een redressering van een inbreuk op de Verdragsvrijheden te bewerkstelligen.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat het arrest Byankov, gelet op de bijzondere aspecten van die zaak, geen gelding voor appellante heeft. Anders dan in de zaak Byankov levert de opgelegde boete voor appellante geen voortdurende belemmering op, die nooit kan worden opgeheven, van de vrijheden die het Unierecht waarborgt.

De belemmering die tot het arrest bedrijf A heeft geleid, is met dat arrest opgeheven. Dat, zoals appellante ter zitting bij de Afdeling heeft gesteld, zij de gevolgen van de boeteoplegging nog immer voelt en dan met name in financiële zin, staat niet gelijk aan de rechtsgevolgen van het verbod dat in het arrest Byankov aan de orde was en waarbij, zolang dat niet was opgeheven, deze zich voortdurend vernieuwen en zij onbeperkt blijven voortduren. Zie punt 44 van dat arrest.

Appellante,
en
De Minister van SZW.

Procesverloop

Bij besluit van 13 januari 2015 heeft de minister het verzoek van appellante om herziening van het besluit van 11 mei 2010, kenmerk 071020907/04, (hierna: het verzoek) afgewezen.

Bij besluit van 30 juni 2015 heeft de minister het daartegen door appellante gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 18 juli 2016 heeft de rechtbank het daartegen door appellante ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Tegen deze uitspraak heeft appellante hoger beroep ingesteld.

De minister heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

Appellante heeft een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 maart 2017, waar appellante, vertegenwoordigd door mr. H.J. Breeman en mr. B. Megens, beiden advocaat te Rotterdam, en mr. C.W.J. Abrahamse, en de minister, vertegenwoordigd door mr. G.A.A.M. Zwagemakers, zijn verschenen.